

2021-05-17

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr UBN 2021/96

Utbildningsnämnden

Tertialbokslut 1 år 2021, utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer tertialbokslut 1, januari-april för år 2021.

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 1,1 mnkr för perioden januari – april 2021 och årsprognosen visar ett underskott på 4,5 mnkr.

Det sammanvägda överskottet beror till stor del på skillnad i antal barn och elever samt minskade vistelsetider i förskolan i förhållande till budget samt kostnader för små undervisningsgrupper i gymnasieskolan och rättningar från år 2020 som inte beaktats i budgeten.

Effekterna av pandemin

Pandemin har självfallet inneburit utmaningar för förskolor och skolor under årets första fyra månader. Några förskolor och fritidshem har haft tillfälligt stängt till följd av smittspridning under enstaka dagar. Tre grundskolor har stängt fritidshem och två förskolor samt en pedagogisk omsorg har haft verksamheten stängd sex dagar eller mer. En del grundskolor har tidvis bedrivit undervisningen på distans. Gymnasieskolorna har haft en period med distans- eller fjärrundervisning, men fr o m den första april har den nationella rekommendationen tagits bort och skolorna anpassar sig till sina lokala förutsättningar.

Utbildningsenheten fortsätter att tillämpa digitala mötesformer för möten med rektorer och huvudmän. På mötena med huvudmän och rektorer i mars var en punkt erfarenhetsutbyte om anpassningar och lärdomar under pandemin. Pandemin har självfallet inneburit stora påfrestningar för många förskolor och skolor, men många rektorer och huvudmän vittnar också om att den lett till nya arbetssätt som man tar med sig framåt, t ex omfattande uteverksamhet, digitala möten med vårdnadshavare och medarbetare, digitala undervisningsformer.

Utbildningsenhetens tillsyn och insyn av förskolor genomförs under anpassade former, genom t ex besök före och efter förskolans ordinarie öppettider och digitala möten. Observationer inom VÅGA VISA har tyvärr behövt ställas in.

Verksamhetsresultat

Utbildningsnämndens resultatindikatorer mäts en gång per år vid olika tidpunkter. Den första redovisningen sker i samband med tertialbokslut 1. Indikatorerna baserade på elevenkäten i gymnasieskolan redovisas nedan. 2021 års resultat på gymnasieskolans årliga enkät till elever i årskurs 2 är överlag det bästa jämfört med de senaste tre årens resultat. En fjärdedel av enkätens påståenden har ett markant bättre resultat än förra året. Liksom tidigare år instämmer dock en låg andel elever i påståenden som handlar om inflytande.

Enkätresultaten avseende förskolan och grundskolan har tyvärr blivit försenade, och redovisas i samband med Tertialbokslut 2.

Här är andra resultat från utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering:

Förädlingsvärden i grundskolan

I april redovisades en studie kring förädlingsvärden i grundskolan som utbildningsnämnden beställt. Syftet är att fånga skolornas betydelse för elevernas kunskapsresultat i årskurs 9, efter att hänsyn tagits till hur eleverna presterat i årskurs 6, föräldrarnas utbildningsbakgrund och andra bakgrundsfaktorer som också kan påverka elevernas måluppfyllelse. Ambitionen är att på det sättet bidra med relevant underlag till skolornas systematiska kvalitetsarbete, och resultaten kommer att utgöra underlag i utbildningsenhetens resultatdialoger med rektorer i höst. En skola har ett högt förädlingsvärde om eleverna får högre betyg eller provresultat i årskurs nio än vad man kan förvänta sig utifrån deras studieresultat i årskurs sex och elevernas bakgrund.

Förädlingsvärdet liknar SALSA-måttet som Skolverket redovisat tidigare, men det är också annorlunda på flera punkter. Exempelvis tar SALSA inte hänsyn till elevernas tidigare resultat i årskurs 6.

Beräkningarna har gjorts av forskarna Gabriel Heller-Sahlgren och Henrik Jordahl. Rapporten visar att skolor i Nacka kommun har högre förädlingsvärden än skolor i andra svenska kommuner, i genomsnitt. Det gäller samtliga tre ämnen. Det finns dock ingen statistisk säkerställd skillnad i förädlingsvärden när jämförelse görs med skolor i andra kommuner i Stockholms län. Inom Nacka varierar förädlingsvärdena mellan skolor i samma ämne såväl som inom skolor mellan olika ämnen.

Lärarstatistik

I maj redovisades lärarstatistik som utbildningsenheten beställt från SCB. Tillgången till legitimerade och behöriga lärare i Nackas grundskolor och gymnasieskolor är i genomsnitt högre än i Stockholms län och i riket. Det är framför allt de kommunala skolorna som har en hög andel behöriga lärare. Några fristående grundskolor har en mycket låg andel, men även den kommunala centrala mindre undervisningsgruppen som är en egen skolenhet har en mycket låg andel behöriga lärare, vilket är anmärkningsvärt med tanke på elevgruppens behov av särskilt stöd.

Uppföljning av barn i behov av särskilt stöd

I maj redovisas också en uppföljning av barn i behov av särskilt stöd i förskola/pedagogisk omsorg. Utbildningsenheten har genomfört en uppföljning av 72 barn som var i stort behov av särskilt stöd när de gick i förskolan eller i pedagogisk omsorg. En femtedel går i grundsärskola, varav en del går ett tionde år. Drygt hälften av gruppen blir behöriga till gymnasieskolan när de går ut årskurs 9.

Uppföljningen ger en intressant bild då den följer hur det går för barn som tidigt bedöms ha behov av särskilt stöd. Den bild som framträder är att en hel del av barnen når goda resultat och blir behöriga till gymnasieskolan. En del andra fortsätter att ha stora behov genom grundskolan, och deras svårigheter kan bli tydligare med stigande ålder, och ibland får de också tillkommande diagnoser.

Maximalt värde för skattepengarna

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner

De genomsnittliga resultaten för Nackas gymnasieskolor är för samtliga påståenden i enkäten bättre än för genomsnittet i länet. Målet för indikatorn som mäter om Nackas skolor är i kvalitetstoppen är därmed uppfyllt.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
Över länets genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andelen elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola	Ja	Ja	Ja

Bästa utveckling för alla

Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära

Även om indikatorerna som mäter elevernas uppfattning om inflytande inte uppfyller målnivån, så bör det noteras att resultaten förbättrats något jämfört med de senaste två åren. Drygt en tredjedel av eleverna uttrycker sig neutralt om inflytande – det är de två påståenden i enkäten där eleverna tydligast inte tar ställning till om de kan instämma eller inte.

Indikatorer		Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
Andel elever som anser att undervisningen motiverar till att lära sig mer - Gymnasieskola		43 %	43 %	60 %
Andel elever som anser att de kan påverka arbetssättet under lektionerna - Gymnasieskola		34 %	36 %	40 %

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet

På tre av de åtta gymnasieskolor som deltog i enkätundersökningen ansåg minst 80 procent av eleverna att de kan rekommendera sin gymnasieskola.

Utbildningsnämndens mål om hälften är därmed inte uppnått. Utbildningsenheten kommer i samband med höstens kvalitetssamtal, att särskilt följa upp gymnasieskolor med mycket låg måluppfyllelse.

Indikatorer		Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
Andel skolor som har minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola		43 %	38 %	50 %

Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande

Målet för indikatorn som mäter om eleverna upplever att de är trygga i skolan är inte uppfyllt. Det är ändå positivt att drygt nio av tio elever anser att de är trygga och att en låg andel elever inte alls kan instämma i det påståendet (två procent), även om det självfallet är önskvärt att alla elever ska kunna känna sig trygga i sin skolmiljö.

Indikatorer		Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
Andel elever som är trygga i skolan - Gymnasieskola		90 %	91 %	95 %

Stark balanserad tillväxt

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola

Det har under årets första fyra månader inte funnits möjlighet att få förskoleplats i alla kommundelar. Det har varit svårt i Älta där ett mindre antal barn hänvisats till förskolor på Sicklaön.

I mars fick vårdnadshavare besked om skolvalet till förskoleklass och grundskola till hösten 2021. 91 procent av de sökande fick placering på den skola de valt i förstahand. Utbildningsnämndens mål är att 90 procent ska få sitt förstahandsval, vilket nåddes. Andelen som fick sitt förstahandsval har ökat från 87 procent jämfört med förra året.

Nästan alla, 99 procent, fick plats på någon av sina tre val av skola. Detta är en liten ökning från förra årets resultat som var 98 procent.

De tre skolor som hade allra flest förstahandssökande i förskoleklass 2021 var Myrsjöskolan, Sigfridsborgsskolan och Boo Gårds skola. Svårast var det att få plats på Myrsjöskolan där bara 61 procent av dem som sökte skolan i förstahand fick plats.

Indikatorer		Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2021
Det finns möjlighet till plats i förskolan i varje kommundel - Förskola (GL-mål)		Ja	Nej	Ja
Andel elever som fått plats på den skola de valt i första hand - Grundskola		87 %	91 %	90 %

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på **1,1 mnkr** för perioden januari – april 2021 och årsprognosen visar ett underskott på **4,5 mnkr**.

Förskolan visar ett överskott på 1,3 mnkr. Det är fler inskrivna barn än vad som beräknats i budget men med minskade vistelsetider.

En ökad kostnad för omsorg på kvällar, nätter och helger beräknas påverka resultatet negativt med 4,5 mnkr för helåret 2021. Årsprognosen för förskola och pedagogisk omsorg beräknas bli som budget.

Gymnasieskolan visar ett underskott på 3,3 mnkr. Detta beror på att extrakostnaden för elever i små undervisningsgrupper inte beaktats i budgeten samt att det går fler elever i

gymnasieskolan än vad som räknats med i budget. Även en rättning avseende år 2020 ingår i utfallet.

Årsprognosen baserar sig på ackumulerat underskott, exklusive retroaktiv rättning, extrapolerat till helår. Vid tertialboks slut 2 kommer en mer säker prognos kunna göras då vi vet hur elevsammansättningen för det nya läsåret ser ut. Årsprognosen för gymnasieskolan visar på ett underskott på 5,0 mnkr. Överskottet i likvärdighetsresursen beräknas utnyttjas under resterande del av 2021 förutom 0,5 mnkr avseende strukturella ersättningar.

Finansiell sammanställning

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2021			Ack budget 2021				Helår budget och prognos 2021			
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse
Checkram	69 265	-965 649	-896 383	64 399	-960 080	-895 681	-702	-2 661 673	-2 666 673	-5 000	-0,2%
Förskola och pedagogisk omsorg	40 434	-299 064	-258 630	36 985	-296 873	-259 887	1 257	-748 779	-748 779	0	0,0%
Fritidshem	16 821	-85 030	-68 208	16 708	-85 092	-68 384	176	-203 325	-203 325	0	0,0%
Öppen fritidsverksamhet	25	-2 023	-1 998	0	-2 039	-2 039	41	-6 060	-6 060	0	0,0%
Förskoleklass	280	-21 383	-21 103	280	-21 664	-21 384	280	-63 907	-63 907	0	0,0%
Grundskola	7 529	-394 173	-386 644	6 480	-393 689	-387 209	565	-1 166 837	-1 166 837	0	0,0%
Grundsärskola	44	-11 464	-11 420	40	-11 455	-11 415	-5	-33 926	-33 926	0	0,0%
Gymnasieskola	4 046	-146 541	-142 495	3 806	-143 033	-139 228	-3 267	-419 179	-424 179	-5 000	-1,2%
Gymnasiesärskola	85	-5 970	-5 885	100	-6 235	-6 135	250	-19 661	-19 661	0	0,0%
Övrig ram	3 711	-106 523	-102 812	2 092	-106 750	-104 658	1 846	-298 429	-297 929	500	0,2%
Likvärdighetsresurs	1 381	-91 678	-90 296	1 392	-93 191	-91 799	1 503	-261 558	-261 058	500	0,2%
Öppen förskola	100	-2 998	-2 898	0	-2 710	-2 710	-188	-8 130	-8 130	0	0,0%
Nämnd & nämndstöd	0	-411	-411	0	-431	-431	21	-1 312	-1 312	0	0,0%
Myndighet och huvudmannauppgifter	27	-8 929	-8 903	0	-9 326	-9 326	423	-25 384	-25 384	0	0,0%
Forskning och utveckling	2 203	-2 508	-305	700	-1 092	-392	87	-2 045	-2 045	0	0,0%
Summa	72 976	-1 072 172	-999 196	66 491	-1 066 830	-1 000 339	1 144	-2 960 102	-2 964 602	-4 500	-0,2%

Sammanställning över antal barn och elever

Förändring volym	Genomsnittligt antal barn och elever jan - apr 2021		
Verksamhet	Genomsnittligt utfall perioden	Genomsnittlig budget perioden	Periodens budgetavvikelse
Förskola och ped omsorg	6 545	6 506	39
Fritidshem	5 617	5 487	130
Förskoleklass	1 490	1 499	-9
Grundskola	13 735	13 730	5
Grundsärskola	122	124	-2
Gymnasieskola	4 282	4 266	16
Gymnasiesärskola	57	59	-2
Summa placeringar	31 848	31 671	177
Summa barn och elever	26 231	26 184	47

Redovisning riktade statsbidrag

Bidrag som beviljats/erhållits perioden januari-april 2021	Myndighet (statlig medfinansier)	Sökt belopp tkr (år)	Erhållet/reserverat belopp tkr	Prognos tkr år 2021
Asylsökande barn och elever i förskola och skola	Migrationsverket	939	1) 579	
Asylsökande barn i förskola och skola	Migrationsverket	477	2) 509	1 500
Omsorg på kvällar, nätter och helger	Skolverket		3) 333	1 000
Papperslösa barn	Skolverket	90	4) 60	150
Barn som inte är folkbokförda i Sverige	Skolverket	1 008	5) 672	2 000
Bättre språkutveckling i förskolan	Skolverket	4 080	6) 4 080	2 203
Maxtaxa	Skolverket	26 755	7) 26 755	26 755
Kvalitetssäkrande åtgärder	Skolverket	6 370	8) 6 370	6 370

1) Reserverat belopp är 80% av ansökt belopp enligt tidigare statistik om avslag. Beloppet är reserverat i årsbokslut 2020. Ingen uppbokning i tertialbokslut 1 eller prognos för 2021 görs därför.

2) Reserverat belopp är 80% av ansökt belopp för kvartal 1, extrapolerat till tertial 1.

3) Ansökan om statsbidrag görs i maj. Reserverat belopp baserar sig på utfall 2020.

4) Sökt belopp avser jan-jun 2021. Reserverat belopp avser tertial 1. Prognos baseras på utfall samt bedömning.

5) Sökt belopp avser jan-jun 2021. Reserverat belopp avser tertial 1. Prognos baseras på utfall samt bedömning.

6) Statsbidraget avseende bättre språkutveckling i förskolan fördelas mellan de förskolor som anmäler sitt intresse. Utfallet avser de fristående anordnarna. Välfärd skola redovisar statsbidraget för den kommunala verksamheten. Kommunen fick totalt 4 079 961 kr i statsbidrag.

7) Statsbidrag för tillämpning av maxtaxa tillfaller kommunfinanserna centralt.

8) Statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder tillfaller kommunfinanserna centralt.

Investeringar

Utbildningsnämnden har inga investeringar eller projekt att rapportera.

Sjukfrånvaro bland enhetens medarbetare

Utbildningsenhetens totala sjukfrånvaro för tertial 1 2021 är 4,16% vilket är en ökning jämfört med tertial 1 2020, då andelen låg på 1,15%. Merparten, 3,57%, gäller en längre sjukskrivning.

Kommunens totala sjukfrånvaro för tertial 1 2021 är 7,14%, något lägre än tertial 1 2020 då andelen var 8,10%.

Kommunövergripande åtgärdsplan

Generell besparing 5 procent

Utbildningsnämndens budget består till 98,3% av beslutade ersättningsnivåer kopplade till volym. Verksamheter och aktiviteter enligt tabell nedan är ej obligatoriska för kommunen att erbjuda och summeras till 53,8 mnkr för år 2021.

Ej obligatorisk verksamhet	Beräknad årseffekt
Skolpeng utomlands	-2 000 000
Öppen förskola (möjlig from augusti-25)	-9 000 000
Omsorg på obekvämtid	-13 000 000
Vistelseid föräldralediga och arbetssökande 25 till 15 timmar i förskolan	-19 000 000
Vistelseid föräldralediga och arbetssökande 10 till 0 timmar i fritidshem	-9 000 000
Skolskjuts förskolebarn	-1 300 000
Maxtaxa för föräldralediga och arbetssökande (avgiftsreducering enligt regelverk)	-500 000
Ej utnyttjade åtgärder	-53 800 000

Effektivare processer och systemrensning och digitalisering

Vi arbetar med att tydliggöra och utveckla våra processer och drar nytta av digitalisering där det är möjligt samtidigt som säkerheten tillgodoses. Vi tar bland annat stöd av digitaliseringsenheten och tar lärdom av andra enheters erfarenheter.

Konsultprövning

Vi har tillämpat konsultprövning vid upphandling av undersökningar.

Att leva som vi lär

Vi har hittat andra mer kostnadseffektiva metoder för omvärldspaning och sänkt ambitionsnivån. Detta är redan beaktat i mål och budget.

Intern kontrollplan

Hösten 2020 beslutade Kommunfullmäktige om ett nytt reglemente för intern kontroll. Utbildningsnämnden antog därför en ny internkontrollplan avseende 2021 som är

baserad på en riskanalys. Uppföljningen av planen kommer att redovisas för utbildningsnämnden i årsbokslutet avseende år 2021.

Utbildningsnämndens internkontrollplan avseende år 2021 består av tolv olika risker. Kontrollmomenten har genomförts enligt plan men de flesta av dessa kontrollmoment är schemalagda till hösten-21.

Vid en av de utförda kontrollmomenten har dock utfallet visat på en avvikelse, nämligen att det har varit brist på tillgång på förskoleplatser i Älta. Denna omständighet har varit övergående och är inte längre aktuell.

Konsekvenser för barn

Beslutet att fastställa tertialbokslut 1 medför inga konsekvenser för barn.

Susanne Nord
Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Magnus Blomberg
Business Controller utbildning
Controllerenheten